

**ÎNTRERINDEREA MUNICIPALĂ
«DIRECȚIA DE CONSTRUCȚII CAPITALE
COMANDITAR UNIC or.Bălți»**

**RAPORTUL
despre rezultatele activității financiar-
economice pentru a. 2024**

**mun.Bălți
2025**

CUPRINSUL

1. Date generale	3 pag.
1.1. Activitatea principală a întreprinderii	3 pag.
2. Organele de conducere ale întreprinderii.....	5 pag.
3. Organele de control al întreprinderii.....	6 pag.
4. Guvernanța corporativă	7 pag.
4.1. Declarația de guvernanță corporativă	7 pag.
4.2. Împuternicirile, drepturile si obligațiile organelor de conducere si control, precum și procedura de realizare a acestora	7 pag.
4.3. Politica de remunerare a membrilor organelor de conducere și de control	9 pag.
4.4. Mediul etic și codul de conduit	10 pag.
4.5. Conflictul de interese, practicile anticorupție și relația cu mediul politic	10 pag.
4.6. Auditul, controlul intern managerial și managementului riscului.....	11 pag.
5. Activitatea de producții	12 pag.
5.1. Realizarea Programelor	12 pag.
5.2. Achiziții publice	16 pag.
5.3. Lucrul cu personal și remunerarea muncii.....	18 pag.
6. Activitatea financiar-economică	20 pag.
6.1. Venituri	20 pag.
6.2. Cheltuieli	22 pag.
6.3. Rezultatul activității financiar-economice a întreprinderii	23 pag.
6.4. Indicatori financiari și economici	25 pag.
Rezumat.....	26 pag.

Anexa nr.1 Declarația de guvernanță corporativă

Anexa nr.2. Indicatorii de performanță pentru contractul individual de muncă cu administratorul

Anexa nr.3. Raportul anual privind controlul intern managerial

Anexa nr.4 Registrul de riscuri

Anexa nr.5. Organigrama

1. Date generale

Întreprinderea municipală «Direcția de Construcții Capitale Comanditar Unic m.Bălți» este formată în baza Hotărârii Primăriei m.Bălți № 11/4 din 19.12.1992 cu scopul îndeplinirii obligațiilor Primăriei în calitate de Investitor pe toata perioada de realizare a investițiilor si/sau intervenție în cladiri/edificii existente - de la colectarea datelor initiale pentru proiectare pana la darea obiectului în exploatare.

Din momentul înregistrării întreprinderii i s-a atribuit codul fiscal № 1002602005237.

Fondatorul Întreprinderii este Consiliul municipal Bălți, situat pe adresa piața Independenței, 1.

ÎM DCC CU dispune de ștampilă și conturi la «OTP Bank» SA și la BC «Moldindcombank» SA filiala Bălți.

ÎM DCC CU m.Bălți este plătitor de TVA.

Adresa juridică a întreprinderii – m.Bălți, str.Păcii, 38.

Activitatea Întreprinderii este reglementată de Codul civil al Republicii Moldova № 1107/2002, Legea № 246/2017 «Cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală», Legea № 845/1992 « Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi», Codul nr. 434 din 28.12.2023 Urbanismului și construcțiilor, actul normativ în construcții CP A.05.01.2015, «Regulamentul privind funcțiile beneficiarului în construcții» și alte acte normative și Statut.

Întreprinderea nu are sucursale.

1.1. Activitatea principală a întreprinderii

➤ Activitatea principală a întreprinderii este activitatea engineering și consulting pentru gestionarea proceselor de investiții și construcție la realizarea investițiilor și/sau intervențiilor în edificiile existente.

În baza Codului nr. 434 din 28.12.2023 Urbanismului și construcțiilor, actului normativ în construcții CP A.05.01.2015, «Regulamentul privind funcțiile beneficiarului în construcții», Întreprinderea îndeplinește obligațiile Investitorului în domeniul respectării actelor legislative și a normativelor tehnice în construcții, conform sarcinilor care le revin, pe întreaga perioadă de realizare a investițiilor – concepere, colectarea datelor inițiale pentru proiectare, proiectare, construcție, recepție la terminarea lucrărilor, recepție finală, și punere în funcțiune.

APL din lipsa specialiștilor pentru respectarea actelor legislative și a standardelor tehnice de construcție (inclusiv supravegherea tehnică) pe toată perioada de realizare a investițiilor/cheltuielilor capitale, și-a delegat obligațiunile pe bază contractuală ÎM DCC CU”. Și anume:

- Colectarea datelor inițiale pentru proiectare - colectarea datelor inițiale pentru proiectare - autorizații de racordare la rețelele inginerești, obținerea concluziilor geotehnice,
- stabilirea, împreună cu proiectantul, a etapelor de proiectare;
- elaborarea și aprobarea caietului de sarcini pentru proiectare;
- elaborarea studiilor necesare proiectării;
- elaborarea documentației de proiect,
- asigurarea efectuării expertizelor și verificărilor
- monitorizarea aplicării documentației de proiect în procesul de execuție a lucrărilor de construcții;
- respectarea legislației a documentației de urbanism, a certificatului de urbanism, a autorizației de construire și a normativelor tehnice în construcții, pe toată durata de realizare a investițiilor

- obținerea certificatului de urbanism și a autorizației de construire
- depunerea la Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică a declarației de începere a lucrărilor de construcții;
- asigurarea verificării documentației de proiect, prin intermediul verificatorilor de proiecte atestați, și înlăturarea neajunsurilor depistate
- efectuarea expertizării documentației de proiect, în caz de necesitate
- asigurarea verificării execuției corecte a lucrărilor de construcții prin intermediul responsabili tehnici atestați;
- notificarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică de data preconizată pentru recepția lucrărilor ajunse la faze determinante
- luarea măsurilor în vederea soluționării neconformităților, a înlăturării neajunsurilor și defectelor apărute în procesul executării lucrărilor, precum și a deficiențelor documentației de proiect;
- întocmirea, completarea și transmiterea Cărții tehnice a construcției,
- asigurarea efectuării expertizei tehnice a construcțiilor de către experți tehnici atestați în situațiile în care lucrările pot influența asupra structurii de rezistență a acestora;
- punerea la dispoziția antreprenorului a întregii documentații necesare, locul executării lucrărilor
- transmiterea trasării axelor principale, a cotelor de nivel și a limitelor terenului atribuit în administrarea organizației antreorenoare;
- verificarea și măsurarea lucrărilor care devin ascunse
- să asigure ca pentru recepție să fie admise numai construcțiile, lucrările de construcții care corespund cerințelor de bază pentru construcțiile specificate în documentația de proiectare, și numai construcții pentru care a primit de la cel care construiește, documentația indicată în capitolul B din Pașaportul tehnic al construcției;
- controlează realizarea tuturor măsurilor prescrise de comisia de recepție;
- participă la activitatea comisiei de recepție a construcțiilor și întocmește procesele-verbale de recepție a construcțiilor, a lucrărilor de construcții;
- asigură transmiterea proceselor-verbale de recepție a construcțiilor structurilor specializate ale autorităților administrației publice locale, conform prevederilor prezentului cod;
- înainte de recepția construcției, aduce în ordine toată documentația (materialele scrise, desenate, calcule, dispozițiile de șantier etc.) referitoare la execuția și recepția construcției și încheie situația financiară a lucrărilor pentru stabilirea valorii definitive a investiției;
- completează Cartea tehnică a construcției cu toate documentele prevăzute de prezentul cod, astfel încât aceasta să reflecte situația la zi a construcției și, în același timp, istoricul realizării acesteia;
- predă investitorului sau proprietarului toată documentația tehnică și economică a construcției, împreună cu Cartea tehnică a construcției.

➤ La fel în baza Deciziei Consiliului m.Bălți ÎM DCC CU este împuternicită să desfășoare toate acțiunile și activitățile de destinație comunală și interes economic și social, desfășurate la nivelul unității administrativ-teritoriale în scopul asigurării cu iluminatul public. Serviciul de iluminat public reprezintă totalitatea acțiunilor și măsurilor de importanță comunală, precum și interes economic și social desfășurate la nivelul unității administrativ-teritoriale, în scopul asigurării iluminatului public.

2. Organele de conducere ale întreprinderii.

Organele de conducere a ÎM DCC CU m.Bălți sunt:

1. Fondator – Consiliul m.Bălți
2. Consiliul de administrație
3. Administrator

Fondatorul, în limita competențelor atribuite, exercită drepturile de administrare a întreprinderii prin intermediul consiliului și al administratorului.

Fondatorul, în baza deciziei sale nr.8/20 din 25.12.2020 a transferat competențele de administrare a proprietății și de desfășurare a activităților Întreprinderii către administrator, în conformitate cu contractul individual de muncă, în care sunt stabilite drepturile și obligațiile părților, inclusiv restricțiile privind drepturile de utilizare și de dispunere a proprietății întreprinderii, procedura și condițiile de remunerare a administratorului, precum și obiectivele de performanță ale acestuia.

Întreprinderea este administrată de un consiliu format dintr-un număr impar (cel puțin 3) de membri.

Consiliul reprezintă interesele fondatorului, îndeplinește rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere.

Atribuțiile, drepturile și obligațiile Consiliului de Administrație al Întreprinderii, precum și procedura de implementare a acestora, sunt stabilite prin regulamentul privind consiliul de administrație, aprobat de fondator, Consiliul Municipiului Bălți, nr. 16/50 din 21.12.2020, care este înregistrat în mod corespunzător în Registrul de Stat al Persoanelor Juridice.

Componența Consiliului de Administrație al Întreprinderii a fost aprobată prin decizia Consiliului Municipal Bălți nr. 6/23 din 12.11.2024:

- Președintele Macovschi I.I. - șeful Direcției Arhitectură și Urbanism a primăriei m.Bălți
- Dovgani L.S.. – șefa Direcției administrare publică a primăriei m.Bălți
- Barîșpoli M.A. - șefa Secției Tehnice de producție a ÎM DCC CU

Mandatul componenței indicate a consiliului administrativ a expirat la data de 26.09.2024. Prin decizia Consiliului Municipal, a fost aprobată o nouă componență personală a Consiliului de Administrație al Întreprinderii Municipale ÎM DCC CU pentru o perioadă de 2 ani, în aceeași componență.

Membrii Consiliului Administrației al Întreprinderii nu reprezintă nicăieri interesele statului sau ale administrației publice locale.

Toți membrii consiliului administrativ au studii superioare și peste 25 de ani de experiență în muncă.

3. Organele de control al întreprinderii

Conform dispozițiilor Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Legea nr. 287/2017 contabilității și raportării financiare, Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, organul de control al întreprinderii este comisia de cenzori,

Funcțiile și responsabilitățile membrilor comisiei se stabilesc în concordanță cu legislația și sunt specificate inclusiv în Regulamentul comisiei de cenzori a întreprinderii aprobat de fondator – decizia Consiliului m.ălți nr. 16/50 din 21.12.2020.

Componența personală a Comisiei de cenzori a fost aprobat prin decizia m.Bălți nr. 1/50 din 28.03.2020 pe un termen de 2 ani. Comisia de cenzori în componența de 3 persoane:

Președintele – Palii D. – specialist principal al DEC a primăriei m.Bălți

- Timco O. – independent

- Ogonioc Z. – specialist principal al DEC a Primăriei

Toți membrii comisiei de cenzori au studii superioare contabile/economice, peste 5 ani de experiență profesională în domeniu și nu reprezintă nicăieri interesele statului sau ale administrației publice locale.

4. Guvernanța corporativă

Pentru a asigura un proces de management eficient, Întreprinderea, în baza hotărârii Consiliului Municipal Bălți nr. 4/54 din 20.06.2024, a implementat Codul de Guvernanță Corporativă, care a fost publicat pe site-ul oficial al primăriei în rubrica "întreprinderi municipale"

Prin implementarea regulilor și principiilor de guvernanță corporativă stabilite de Codul vizat Întreprinderea aspiră să atingă următoarele scopuri:

- protecția și utilizarea eficientă a patrimoniului întreprinderii;
- promovarea și protejarea drepturilor tuturor părților interesate;
- gestionarea adecvată a riscurilor și asigurarea conformității activității;
- implementarea unui mediu bazat pe integritate și pe valori etice;
- asigurarea unei politici de remunerare transparentă și echitabilă;
- asigurarea transparenței și dezvăluirea informațiilor de interes public.

4.1. Declarația de guvernanță corporativă

În baza p.121 al Codului de guvernanță corporativă al întreprinderii a fost întocmită declarația corespunzătoare, care este publicată pe site-ul oficial al primăriei (anexa № 1)

Din declarația de mai sus se vede că întreprinderea corespunde Codului de guvernanță corporativă aproape cu 93%. Abateri constituie 7% datorită lipsei de mijloace pentru întreținerea web site-ului propriu și lipsei membrului independent în componența Consiliului de administrație.

4.2. Împuternicirile, drepturile și obligațiile organelor de conducere și control, precum și procedura de realizare a acestora:

➤ Consiliul de administrație al întreprinderii a exercitat următoarele atribuții:

1) asigură implementarea unei guvernări corporative sănătoase și a unui mecanism eficient de control și management al riscurilor;

2) elaborează și aprobă devize de venituri și cheltuieli, planuri de afaceri și asigură controlul asupra realizării planurilor și rezultatelor planificate;

3) asigură transparența procedurilor de achiziție de bunuri, lucrări și servicii destinate satisfacerii necesităților de producție și asigurării bazei materiale și tehnice în conformitate cu cerințele Regulamentului privind achizițiile de bunuri, lucrări și servicii la întreprinderile municipale, aprobat prin Hotărârea Consiliului Municipiului Bălți nr. 16/1 din 21.12.2020, și legislației speciale în domeniul dat;

4) exercită supraveghere de fapt și efectivă asupra organului executiv;

5) examinează rapoartele organelor de control, raportul auditorului și scrisoarea către conducere întocmită de firma de audit și asigură elaborarea unui plan de acțiune pentru eliminarea încălcărilor depistate;

6) monitorizează corectitudinea dezvăluirii informației care, în conformitate cu prevederile legislației și ale actelor normative, trebuie să fie oferită publicului larg;

7) îndeplinește alte atribuții din domeniul guvernării corporativă prevăzute de art. 8 al Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

La exercitarea împuternicirilor sale membrii consiliului urmează să respecte următoarele cerințe:

În exercitarea atribuțiilor, membrii consiliului trebuie să respecte următoarele cerințe:

- 1) să îndeplinească cu bună-credință și diligența necesară, în interesul întreprinderii, sarcinile stabilite prin lege, prin statutul întreprinderii și prin alte documente interne;
- 2) să-și exercite atribuțiile conform scopurilor stabilite de legislație, statutul întreprinderii și alte documente;
- 3) să întreprindă măsuri pentru asigurarea integrității și a folosirii eficiente a bunurilor întreprinderii;
- 4) să trateze toate informațiile disponibile despre întreprindere cu strictă confidențialitate până când această informație va fi dezvăluită public.

Pe parcursul a.2024 Consiliul de administrație a ținut 10 ședințe, în cadrul cărora au fost examinate 18 probleme. Rezultatul activităților consiliului de administrație a fost o reducere a pierderilor întreprinderii de 4,6 ori față de anul 2023.

➤ Administratorul este organul executiv unipersonal al întreprinderii, conform prevederilor Legii nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, ale statutului întreprinderii și ale clauzelor contractului individual de muncă.

Rolul organului executiv este gestionarea curentă a întreprinderii în vederea realizării angajamentelor strategice și a obiectivelor menționate în planul de afaceri sau alte documente de activitate ale întreprinderii. Organul executiv este supravegheat de către consiliu și de fondator. În exercitarea atribuțiilor sale organul executiv trebuie să acționeze în interesele întreprinderii și ale fondatorului:

- Administratorul este responsabil de respectarea actelor normative, a statutului și regulamentelor interne ale întreprinderii, precum și de organizarea sistemului de control intern managerial în cadrul întreprinderii
- Administratorul prezintă trimestrial consiliului administrativ raportul privind rezultatele activității întreprinderii, informații privind atingerea indicatorilor de performanță a întreprinderii și, după caz, pune în discuție managementul intern al riscurilor și sistemul de control intern managerial cu consiliul și comisia de cenzori.
- Include cele mai importante aspecte ale activității organului executiv vor fi incluse în rapoartele, care se prezintă consiliului și fondatorului.
- Obligațiile administratorului sunt fixate în contractul individual de muncă.
- Administratorul va asigura posibilitatea angajaților de a raporta orice abatere în funcționarea organelor de conducere ale întreprinderii, fără a pune în pericol drepturile și interesele acestora.
- Administratorul este responsabil de furnizarea informației complete, exacte și esențiale consiliului, comisiei de cenzori și firmei de audit care efectuează auditul situațiilor financiare ale întreprinderii.
- Administratorul, în rezultatul autoevaluării, apreciază organizarea sistemului de control intern managerial și întocmește anual, pentru anul precedent, o declarație de răspundere managerială, care se publică pe site-ul web oficial al întreprinderii.
- Administratorul informează imediat consiliul despre imposibilitatea exercitării atribuțiilor sale sau despre apariția impedimentelor în activitatea sa.
- Administratorul prezintă fondatorului și consiliului raportul anual al întreprinderii, raportul anual cu privire la rezultatele activității economico-financiare a întreprinderii, raportul comisiei de cenzori și raportul auditorului.

Indicatorii de performanță pentru contractul individual de muncă cu administratorul sunt prezentați în Anexa nr. 2.

➤ Comisia de cenzori se desemnează și se revocă de către fondator, exercită controlul activității economico-financiare a întreprinderi, asigură integritatea raportării financiare și conformarea acesteia cu actele de reglementare relevante și cu specificul întreprinderii:

- Comisia de cenzori a întreprinderii a exercitat semestrial controlul activității economico-financiare a acesteia.
- Membrii comisiei de cenzori trebuie să aibă acces la documentele de evidență contabilă.
- Comisia de cenzori, din proprie inițiativă, la cererea fondatorului, a administratorului sau la cererea consiliului, are dreptul de a efectua controale inopinate ale activității întreprinderii.
- Comisia de cenzori a întreprinderii examinează scrisoarea emisă de entitatea de audit adresată conducerii.

În 2024, comisia de cenzori a întreprinderii a efectuat un audit al activităților sale financiare și economice la fiecare șase luni. Pe baza recomandărilor formulate, întreprinderea a obținut o reducere a pierderilor de 4,6 ori față de anul precedent, 2023.

4.3. Politica de remunerare a membrilor organelor de conducere și de control

Condițiile generale ale politicii de remunerare a membrilor organelor de conducere și control ale Întreprinderii sunt aprobate prin hotărârea fondatorului, Consiliul Municipiului Bălți, nr. 2/56 din 28.03.2023:

- membrilor Consiliului de administrație în sumă de 700 lei lunar pentru fiecare
- Membrilor comisiei de cenzori în mărime de 500 lei lunar pentru fiecare.

Remunerația membrilor consiliului, organului executiv și organelor de control se bazează pe contribuția lor efectivă la funcționarea cu succes a societății.

Politica de remunerare se bazează pe următoarele principii:

Remunerarea muncii membrilor consiliului, a organului executiv și a organelor de control are la bază următoarele principii:

- 1) atragerea, păstrarea și motivarea celor mai calificați specialiști;
- 2) asigurarea sustenabilității pe termen lung a profiturilor întreprinderilor și a activității acestora, precum și generarea unei valori pe termen lung;
- 3) remunerarea pentru îndeplinirea scopurilor;
- 4) păstrarea competitivității în raport cu sectorul privat;
- 5) conformitatea remunerației cu managementul adecvat;
- 6) promovarea transparenței în procesele de remunerare și criteriile de determinare a acestora;
- 7) păstrarea echilibrului just între indemnizația fixă și componenta variabilă a remunerației.

Conducându-se de principiile enumerate mai sus și luând în considerație circumstanțele care s-au format la Întreprindere în a. 2024, a fost necesară o abatere de la politica de remunerare pentru a menține sustenabilitatea Întreprinderii, în general, și pentru a asigura viabilitatea acesteia în special.

În legătură cu aceasta, membrii consiliului de administrație și ai comisiei de cenzori a întreprinderii au luat o decizie independentă de a refuza orice remunerație în legătură cu activitățile neprofitabile ale întreprinderii, despre care au depus declarații personale.

Deaceea, nu au fost efectuate careva plăți membrilor consiliului de administrație și ai administratorului, în legătură cu pierderi mari în baza rezultatelor activității pe anul 2023 în sumă de 543 mii lei, Consiliul de Administrație al întreprinderii la ședința din 25 ianuarie 2024 a decis reducerea sporului de vechime pentru administrator: în loc de 30%, s-a stabilit 20%. Și în cursul anului 2024, administratorului i s-a acordat vechime în valoare de 20% din salariul său de funcționare.

4.4. Mediul etic și codul de conduită

Întreprinderea a asigurat prin aprobarea și supravegherea aplicării Codului de conduită pentru angajații ÎM DCC CU ansamblul de valori de bază (integritatea, confidențialitatea, transparența, echitatea, obiectivitatea și imparțialitatea) și reglementarea normelor, principiilor și standardelor etice de comportament personal și profesional al angajaților întreprinderii, în vederea asigurării respectării demnității, integrității acestora, precum și a unor raporturi echitabile ale întreprinderii cu autoritățile publice, cu clienții, cu partenerii și cu alte persoane terțe este asigurată prin aprobarea Codului de conduită de către consiliu și prin supravegherea aplicării acestuia.

Prin implementarea codului de etică corporativă, codului de conduită, regulamentului privind politica de integritate și anticorupție cu registrul notificărilor de integritate, politiciile privind prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal și declarațiilor corespunzătoare ale angajaților privind respectarea obligatorie a acestora, au fost luate măsurile necesare pentru crearea unui mediu etic în cadrul Întreprinderii. Regulile stabilite prin actele normative enumerate ale Întreprinderii sunt obligatorii pentru toți angajații

4.5. Conflictul de interese, practicile anticorupție și relația cu mediul politic

În conformitate cu dispozițiile Legii № 133/2016 Legii № 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și Legii № 246/2017 privind întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, la ÎM DCC CU există un conflict de interese de caracter personal – soțul administratorului din a. 2014 exercită funcția de inginer pentru iluminat stradal în secția întreprinderii sub conducerea d-nei Butenco Z.N.

După intrarea în vigoare a Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, administratorul, Bragari L., a informat primăria m.Bălți despre conflictul de interese existent (nr. 02-14 din 07.10.2016), și depune anual și o declarație la Organul Națională de Integritate.

Personalul întreprinderii care participă la achiziții publice, depune o declarație pe propria răspundere pe un formular standard cu privire la absența conflictului de interese.

Pe parcursul a. 2024 Întreprinderea nu a comis niciun fel de ingerințe în ceea ce privește influența necorespunzătoare, sponsorizarea, contribuțiile politice și toleranța zero față de darea/luarea de mită, extorcarea de fonduri, fraudă, concurența neloială și abuz de putere, spălarea banilor și alte activități similare.

Interacțiunea comercială cu mediul politic nu se permitea.

4.6. Auditul, controlul intern managerial și managementului riscului

În baza art.32 al Legii RM № 287/2017 contabilității și raportării financiare ÎM DCC CU ca subiectul mic, nu efectuează un audit extern anual. În același timp, activitatea financiară și economică a întreprinderii este supusă periodic auditului extern atât de către primărie, cât și de către Ministerul Finanțelor și Camera de Conturi. În a. 2024 careva audit extern nu a avut loc. Totodată întreprinderea a asigurat efectuarea controlului Comisiei de cenzori de 2 ori pe an.

Totodată, în baza Legii RM № 229/2010 privind controlul financiar public intern, Întreprinderea în scopul realizării transparenței, economiei, eficienței, legalității, eticii și integrității, a asigurat un sistem de control intern managerial, care include politici interne, proceduri și reguli, organizarea proceselor și realizarea activităților de gestionare a riscurilor, de asigurarea conformității cu cerințele legale și cu standardele de calitate și de asigurarea garanției solide atingerii obiectivelor și rezultatelor planificate.

În conformitate cu legislația în vigoare, fondatorului i-a fost prezentat raportul corespunzător, care a fost publicat pe site-ul oficial al primăriei (anexa № 3).

Întreprinderea pe parcursul anului 2024 a asigurat identificarea, evaluarea și controlul riscurilor importante legate de activitatea comercială, financiară și cea specifică a întreprinderii.

Întreprinderea ține un registru de riscuri, care stabilește o metodă de gestionare a acestora.

Cele mai importante riscuri ale Întreprinderii:

- 1) Riscul de lichiditate
- 2) Riscul de reducere a volumelor de vânzări
- 3) Riscul de scădere a volumului cheltuielilor/investițiilor de capital pentru Beneficiarilor
- 4) Riscuri contractuale:
 - nerespectarea cerințelor de calitate a construcției
 - nerespectarea termenelor de construcție
- 5) Riscuri de construcție:
 - asigurarea cu materialele de construcție calitative
 - asigurarea cu echipamentul de încredere
 - asigurarea cu resurse calificate de muncă
 - modificarea deciziilor de proiectare
 - riscul tehnologic
 - cauzarea vătămării fizice personalului de pe șantier
 - deteriorarea fizică a obiectului înainte de punerea în funcțiune a acestuia și transferul către Beneficiar
 - nefinalizarea construcției la timp.

Procesul de management al riscurilor prin aplicarea unui mecanism intern stabil a dus la o reducere semnificativă a pierderilor - de la 545,3 mii lei pentru 2023 la 118,5 mii lei pentru 2024, sau de 4,6 ori, în plus, în 2024, au fost acoperite pierderi pentru anul 2023 în sumă de 348,6 mii lei.

5.Activitatea de producție a întreprinderii

După cum s-a menționat anterior, activitățile de inginerie și consultanță ale întreprinderii reprezintă îndeplinirea obligațiilor investitorului de a respecta actele legislative și standardele tehnice de construcție pe întreaga perioadă de implementare a investițiilor/cheltuielilor de capital - de la primirea datelor inițiale pentru proiectare până la recepția finală și punerea în funcțiune a instalației.

Întrucât Investitorul (primăria m. Bălți) nu dispune de specialiștii corespunzători, au fost încheiate contracte separate cu întreprinderile pentru a asigura executarea corectă a lucrărilor de construcție (supraveghere tehnică). Totuși, compania a oferit servicii de consultanță și în etapa de pre-investiție, înainte de implementarea proiectului – de la obținerea datelor inițiale pentru proiectare până la determinarea antreprenorului, inclusiv pregătirea unui pachet de documente pentru inițierea procedurii de achiziție publică.

În același timp, există servicii de producție ale întreprinderii care au fost efectuate fără plată, ceea ce a afectat semnificativ rezultatele financiare ale anului și este unul dintre motivele pierderilor apărute.

5.1.Realizarea programelor

În a.2024 a efectuat lucrări la următoarele programe bugetare:

➤ *Programul 6402 «Dezvoltarea drumurilor»*

Pentru anul 2024 au fost întocmite caiete de sarcini și pachete de documente pentru inițierea procedurilor de achiziție publică pentru 5 obiecte (fără careva plată), dintre care pentru executarea lucrărilor de construcție și montaj – pe 5 obiecte.

În același timp, controlul asupra mersului lucrărilor de către specialiști certificați cu înaltă calificare ai Întreprinderii a fost efectuat doar la 3 obiecte.

Acordarea de către Întreprindere a serviciilor de inginerie și consultanță a permis ca următoarele obiecte să fie aduse în conformitate cu normele tehnice actuale:

- «*Reparația capitală a îmbrăcămintei rutiere str.Independenței (de la str.31 August pînă la str.Stamati) Etapa II (PC2+26 PC-5+52)*» s-a executat amenajarea îmbrăcămintei rutiere în beton asfaltic cu S= 2748 m² și acceselor laterale 294,0 m², amenajarea trotuarelor în plăci 1674 m², amenajarea pistelor de bicicletă 395,0 m², amenajarea locurilor de parcare în beton asfaltic 196,2 m², 396 m de canalizare pluvială, și au fost instalate indicatoare rutiere 27 buc, au fost plattate 46 de copaci. Valoarea obiectului a constituit 10 541,7 mii lei.

- *Reparația capitală a îmbrăcămintei rutiere str.Sportivă (de la str. Stamati pînă la str.Gluhovschii)* – s-a executat amenajarea îmbrăcămintei rutiere a părții carosabile în beton asfaltic cu S= 5036,0 m² și a rămpilor 443,0 m², s-a instalat 1209 m.l. a bordurelor de drum și 2638 m.l. bordurelor de trotuar, amenajarea trotuarelor în plăci 1493,0 m² și pistelor de bicicletă 1406,0 m², intrări în curte în plăci 475,0 m², s-au executat siverse acoperiri din beton - 95 m². Valoarea obiectului constituie 9 997,23 mii lei.

- «*Construcția drumului nou (cu toate prospecțiunile și intersecția cu calea ferată) în continuarea străzii L. Dovator, cu ieșirea spre intersecția str. Kiev și str. 1 Mai. Etapa I, Reamplasarea liniilor de cablu aeriene de transport a energiei electrice»* s-a pozat o linie de cablu cu cablu NA2xSY-10 1x240 în cantitate de 6950 m, au fost instalați 16 stalpi din beton armat SV105-5, 1385 m cablu NA 2x54 1x120, 290 tevi PVC d- 110 mm – 290 buc. și RLND 10/400 – 9 buc. Valoarea etapei I a obiectului a constituit 3 610,43 mii lei.

Pentru realizarea activităților programului pentru dezvoltarea gospodăriei drumuri-poduri în a.2024 din contul bugetului și creditului ÎM DCC CU a efectuat supravegherea tehnică asupra respectării actelor legislative și normelor de construcții pe următoarele obiecte:

- La etapa lucrărilor de construcții și montaj pe obiectele:
 - S-au executat lucrări de reabilitare a str.V.Lupu strat de protecție a îmbrăcămintei din beton asfaltic cu grosimea de 6 cm și 4 cm S=1575,0 m², s-a restabilit pavaj de trotuar înm cantitate de 76,2 m², s-au instalat bordure 10x20 – 20 m, umplerea canalelor de pe carosabil în beton asfaltic pe o suprafață de 64,0 m². Valoarea obiectului a constituit 1829,16 mii lei.
 - S-a efectuat reparația curentă a str.Voluntarilor în sumă de 200,18 mii lei.
 - S-au executat lucrări de reparație curentă de restabilirea stratului de protecție a îmbrăcămintei din beton asfaltic cu grosimea de 4-6 cm, în 4 curte cu S totală de 3 856,98 m², instalarea bordurilor 65x30x15 – 1083,4 buc. (*str. A. Pușkin, nr. 47, str. G. Coșbuc, nr. 17, str. M. Sadoveanu, nr. 2, 4, str. Independenței, 35, 37, 39*). Valoarea totală a lucrărilor a constituit 2 938,64 mii lei.
 - S-a executat peticirea găurilor pe pe următoarele zone municipale: (str.A.cel Bun blocul nr.10 la intrsecția cu str.Bulgară), s-a executat strat de fundație din piatră spartă, frezarea și etanșarea găurilor în beton asfaltic cu grosimea de 7 cm - 623,0 m² și cu grosimea de 5 cm - 1536,4 m² și (str.Bulgară de la drumul de centură pînă la trecerea pietonală lîngă șoală) taierea stratului de beton asfaltic prelucrat cu freza, adancimea stratului 10 cm - 1863,37 m² și îmbrăcăminte din beton asfaltic cu agregate mici grosime 5,0 cm - 2146,31 m². Valoarea totală a constituit 2024,0 mii lei.

În plus, specialiștii întreprinderii au executat lucrări de cercetare a podurilor de pe st.Babinschii și str.Decebal, colectarea datelor inițiale, organizarea ședințelor comune cu ieșire la fața locului, cu întocmirea proceselor verbale și transmiterea propunerilor către Beneficiar pentru elaborarea concepției de aducere a edificiilor la valorile standard. De asemenea a fost întocmit caiet de sarcini pentru efectuarea expertizei tehnice a podului de pe str.Decebal, care a fost trimisă Beneficiarului. Totodată serviciile prestate de Întreprindere nu au fost plătite.

➤ *Programul 7505 «Iluminat stradal»*

Sistemul de iluminat stradal din or.Bălți este un sistem complex care combină utilizarea tehnologiilor de iluminat relativ vechi și noi. De asemenea, este de menționat faptul că au trecut mai bine de 10 ani de la trecerea masivă a orașului Bălți la iluminatul stradal LED, de aceea echipamentul existent și-a pierdut calitatea caracteristicilor tehnice și fototehnice.

Bugetul municipal aprobat pe anul 2024 în cadrul programului 75 „Dezvoltarea locuințelor și utilităților publice”, subprogramul 05 „Iluminat stradal” a prevăzut cheltuieli curente în sumă de 8189,7 mii lei, din care 5598,8 mii lei pentru plata energiei electrice și 2590,9 mii lei pentru întreținerea serviciilor publice, din care 1291,7 mii lei au fost direcționați pentru achitarea datoriei pentru energie electrică și întreținere, apărută începând cu 1 ianuarie 2024.

Adică, de fapt, pentru anul 2024, au fost prevăzute fonduri în sumă de 6898,0 mii lei (8189,7 - 1291,7) pentru serviciul public „Iluminat stradal”.

Programul respectiv include întreținerea, reparația curentă a iluminatului stradal și cheltuieli capitale.

Bugetul aprobat pentru a. 2024 pentru serviciul public «Iluminat stradal» prevedea cheltuieli curente în sumă de 8200,0 mii lei.

Pe parcursul anului 2024 finanțarea a fost majorată, și la sfârșitul perioadei de raportare a constituit 8700,00 mii lei, executat efectiv (cu achitarea datoriilor pentru anul 2023) s-a majorat până la suma de 9701,6 mii lei, care au fost folosite pentru următoarele scopuri:

- 1) 1357,0 mii lei – pentru achitarea datoriilor pentru anul 2023
- 2) 3563,9 mii lei – pentru achitarea energiei consumate în cantitate de 1040,1 mii kW
- 3) 4096,3 mii lei – pentru întreținerea iluminatului stradal (au fost executate solicitări de înlăturare a problemelor de iluminat - au fost schimbate 336 corpuri de iluminat, 2081 metri de fire, schimbarea releurilor în dulapuri de contorizare, înlăturarea scurtcircuitului și întreruperilor, etc.)
- 4) 55,9 mii lei – achitarea serviciilor de telecomunicații la 19 puncte de transformare, achitarea serviciilor SA «RED-Nord» pentru demontarea și montarea plombelor ș.a.
- 5) 152,4 mii lei - achiziționarea elementelor de iluminat festiv
- 6) 395,7 mii lei - servicii de amenajare a orașului cu produse de iluminarea decorativa pentru pregătirea de sărbători de iarna.
- 7) 80,4 mii lei – reparații capitale.

Precizarea bugetului pe parcursul anului și realizarea finanțării în sumă de 8700,0 mii lei a permis asigurarea orașului cu iluminat stradal în timpul întunecat al zilei. Necătfind la bugetul precizat, la data de 31 decembrie 2024 există datoria debitoare în sumă de 1001,6 mii lei, inclusiv:

- Pentru energia electrică consumată în sumă de 452,6 mii lei
- Pentru deservirea iluminatului public – 321,8 mii lei.
- Pentru servicii de amenajare a orașului cu produse de iluminarea decorativa 227,2 mii lei.

Pentru a.2024 este planificat volumul energiei electrice 1458,0 mii kW, în anul 2024 a fost executat 1040,1 mii kW prin stingerea iluminatului cu 1 oră mai devreme din luna iunie până în august, ceea ce a influențat asupra numărului efectiv de ore de funcționare a iluminatului.

Pentru iluminarea mai bună în a.2024:

- au fost reparate 466 de corpuri de iluminat
- au fost schimbate 369 de corpuri de iluminat cu altele mai puternice (191 de corpuri de iluminat au fost schimbate cu 50 W, 141 de corpuri de iluminat au fost schimbate cu 80 W, au fost instalate 4 corpuri de iluminat noi deasupra trecerilor pietonale de 140 W și au fost instalate 33 corpuri de iluminat noi din contul persoanelor fizice).
- a fost înlocuit cablu cuacsial cu SIP 4 2*25 mm lungime 2081 m.

➤ **Programul «Învățămînt»**

Acordarea serviciilor de inginerie și consultanță de către Întreprindere în cadrul programului ”Învățămînt” a permis asigurarea continuității procesului de instruire și ridicarea eficienței energetice a obiectelor. Astfel, pentru anul 2024 au fost colectate datele inițiale, s-a efectuat lucrul intens cu organizațiile de proiectare, s-au întocmit caiete de sarcini și pachete de documente pentru inițierea procedurilor de achiziție publică pentru 21 de obiecte, dintre care direct pentru executarea lucrărilor de construcție și montaj - pe 16 obiecte.

În același timp, controlul asupra mersului lucrărilor de către specialiști certificați cu înaltă calificare ai Întreprinderii s-a efectuat doar pe 9 obiecte. Cu sprijinul apropiat al Întreprinderii, s-au efectuat reparații capitale selective în 9 instituții și *s-au cheltuit 23.709,6 mii lei* cheltuieli capitale pe următoarele obiecte:

La Instituția preșcolară nr. 23 s-a executat amenajarea trotuarelor în plăci în cantitate de 403,4 m² și s-au montat bordure – 80 m. Lucrări executate la suma de 377,72 mii lei.

-S-a finalizat etapa I a reparației capitale amenajarea teritoriului în plăci în cantitate de 1283,9 m² a părții frontale a clădirii liceului V. Alexandri în suma de 1899,02 mii lei.

- La școala primară nr. 21 s-a executat termoizolarea pereților exteriori cu plăci de vată minerală - 100 mm pe o suprafață de 903,5 m² în suma totală de 3.347,12 mii lei. În instituția de preșcolară Nr. 12 s-a efectuat reparația capitală la 2 birouri și câteva săli de clasă, cu schimbarea pardoselilor, tavanelor și alimentare cu energie electrică, S totală de 109,14 m², în sumă de 351,34 mii lei.

- S-a efectuat reparația capitală în blocul „A” al gimnaziului nr. 6 cu instalarea tavanului „Armstrong” - 537,8 m², pardoseli în plăci - 386,1 m², pardoseși linoleum - 1121,33 m², reparația pereților și scărilor - 1632 m², înlocuirea alimentării cu energie electrică cu instalarea corpurilor de iluminat LED și sistemul semnalizării de incendiu la suma totală de 3769,42 mii lei.

- La LT «D.Cantemir» a fost amenajat teritoriul fațadei posterioare a clădirii cu plăci de trotuare 6 cm, S=1299,43 m², în sumă de 1012,53 mii lei.

- La LT Lomonosov s-a efectuat reparația capitală a sălii de sport cu acoperirea pardoselii cu linoleum sportiv 275,5 m², și s-a efectuat reparația spațiilor auxiliare 132,9 m² la suma totală de 2 384,01 mii lei.

- La LT Blaga s-a executat fundatia terenului sportiv cu suprafata de 382 m², în sumă de 241,2 mii lei.

- La LT Coșbuc s-a efectuat reparația capitală a acoperișului blocurilor ”A” și ”I”. Suprafața acoperișului cu tablă profilată 720,0 m², în sumă de 1.244,27 mii lei. Au fost reparate sala de clasă studio și biblioteca, cu schimbarea pardoselilor, tavanelor, și alimentării cu energie electrică în suma totală de 1262,75 mii lei. S-a executat reconstrucția terenurilor sportive (baschet, volei și sport) cu suprafață totală de 1105,0 m², a fost instalat un gard cu poartă de 158 m lungime. Au fost instalate panouri de baschet.

În plus, în etapa de pre-investiție au fost colectate date inițiale pentru proiectare, s-au întocmit caiet de sarcini, și în strânsă colaborare cu organizațiile de proiectare a fost elaborată documentația de proiect și deviz, care a fost coordonată și verificată în conformitate în modul stabilit pentru în suma totală de 1.034,7 mii lei. Acestea sunt obiecte pentru reparația capitală ale zonelor de alimentație ale grădinițelor nr.35 și nr.36 și gimnaziului nr.6, precum și reparația sistemului intern de alimentare cu energie electrică și ventilație la LT L. Blaga și M. Lomonosov.

Deseori, necătfînd la serviciile prestate de Întreprindere la etapa de pre-investiție – de la colectarea datelor inițiale până la transmiterea pachetului de documente către Beneficiar pentru inițierea direct achizițiilor pentru efectuarea lucrărilor, controlul asupra executării lucrărilor de construcție și montaj Beneficiarul le ăncredințează altor organizații /persoanelor fizice. În același timp, munca Întreprinderii la etapa de pre-investiție rămâne fără plată.

➤ *Alte obiecte*

ÎM DCC CU prestează servicii în cadrul utilizării cheltuielilor de capital la etapa pre-investițională și investițională, precum și altor organizații, ca LT M.Eminescu, LT N.Gogol, obiectele ”ADR Nord”, ș.a.

Pe astfel de obiecte au fost cheltuite total 1 723,0 mii lei.

5.2.Achiziții publice

Conform p. 11 al Regulamentului ”Cu privire la achiziția bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderile municipale”, aprobat prin Decizia CM m.Bălți nr. 16/1 din 21.12.2020, ÎM DCC CU m.Bălți anual întocmiște și aprobă planul anual de achiziții a bunurilor și serviciilor pentru întreprindere.

Pe parcursul a. 2024 în baza planului de achiziții aprobat de Consiliul de administrație, Întreprinderea a efectuat achizițiile mărfurilor și serviciilor și suma totală de 8 309 260,18 lei, care pot fi divizate condițional pe termeni, cost și scop.

➤ Achiziții pe termeni:

- 12 obiecte pe termen lung la suma totală de 3 728 769,71 lei, inclusiv:
 - 3 563 833,81 lei – energia electrică SA ”FEE-Nord” pentru iluminat stradal pentru a. 2024 (contract nr. 244 din 16.03.2020).
 - 30 530,39 lei – serviciile SA ”RED-Nord” pentru demontare/montare, etanșate, și verificarea contoarelor de energie electrică pentru a. 2024 pentru iluminat stradal (contract nr. 70 din 26.06.2020)
 - 84 315,2 lei – achitarea serviciilor DSE pentru întreținerea tehnică a oficiilor ÎM DCC CU str.Păcii, 38 și serviciile comunale pentru a. 2024 (contract nr.1 din 02.01.2011),
 - 3 600 lei – serviciile internet de la MOLDTELECOM f.Bălți SA (contract nr. 24238519 din 10.07.2017)
 - 4 433,31 lei – serviciile telefonie fixă (contract nr. 4238519 din 26.07.2011)
 - 19 020 lei – servicii internet mobil pentru sistemul SCADA pentru iluminat stradal (contract nr.V-249562 din 28.06.2018)
 - 6 000 lei – servicii pentru susținerea sistemului informațional de evidența contabilă ”IC” (contract nr. 01AC din 03.01.2011)
 - 350 lei – serviciile pentru întreținerea programului SEGD controlul actelor pe sight-ul primăriei (contract nr. 012DO din 15.01.2013)
 - 13 000 lei – benzină/gaze pentru controlul iluminatului stradal (contract nr. 86 din 21.11.2013)
 - 3 87 lei - reumplerea cartușelor și repararea imprimantelor (contract nr. 071221 din 26.01.2021).
- Conform contractelor pe termen scurt au fost efectuate următoarele achiziții:
 - 3 380 899,60 lei – achiziționarea serviciului de întreținere tehnică a iluminatului stradal prin petrecerea procedurii de licitație electronică pe platforma e-licitatie.md din acordul prealabil a fondatorului.
 - 598 8896,36 lei – achitarea datoriei pentru a.2023 pentru serviciul de întreținere a iluminatului stradal NETSISTEM SRL.
 - 382 215 lei – achiziționarea iluminatului festiv pentru sărbători de Crăciun la BM PUBLIC SRL la indicația primăriei (cu acordul Consiliului de administrație)

- 152 422,15 lei – achiziționarea serviciului de montare a iluminatului festiv la Compania Electrica SRL la indicația primăriei (cu acordul Consiliului de administrație)
- 13 452 lei – achiziționarea 4 corpurilor de iluminat LED pentru treceri de pietoni la Led Market, la indicația primăriei
- 12 852 lei – serviciile Tehlab Service SRL pentru demontare/montare, etanșate, și verificarea contoarelor de energie electrică
- 1 950 lei – achiziționarea contorului de energie electrică în loc de cel stricat de la Astra SRL.
- 1800 lei – instruirea angajaților Grant Proiect SRL
- 2 380 lei - instruirea angajaților OATUCL IP
- 165,9 lei – procurarea hranei pentru câini de la KAUF LAND SRL pentru câini de pază la baza de producție ÎM DCC CU
- 2 122,46 lei – procurarea hranei pentru câini de la Metro Cash Carry Bălți pentru câini de pază și procurarea mănușilor de lucru și becurilor pentru ÎM DCC CU
- 850 lei – schimbarea ștampilei la OLYMPUS-COMPANY SRL
- 2 725 lei – procurarea pieselor la Zlata Trade SRL
- 800 lei – achiziționarea serviciilor POșta Moldovei ÎS
- 18 811 lei – achiziție pentru abonament anual de la Monitorul Fiscal Publ.Periodice si de la Poșta Moldovei ÎS
- 530 lei – achiziția cheilor electronice pentru inginerii supraveghere tehnică de la Serviciul Tehnologia Informatiei si Securitate Cibernetica IP
- 1 5879 lei – reînregistrarea actelor statutare în IP Agentia Servicii Publice.
- 6 030 lei – achiziția biroticii de la SRL Crafti Business .

➤ **Pe cost** achizițiile efectuate se clasifică:

- achiziții mari – efectuate numai pentru serviciul public „Iluminat Stradal” în suma totală de 7543,6 mii lei sau 91% din valoarea totală:

- 1) achiziționarea serviciului de întreținere tehnică a iluminatului stradal – 3.979,8 mii lei,
 - 2) achiziționarea energiei electrice pentru iluminat stradal care se efectuează conform contractului pe termen lung din a. 2024 ca achiziționare din unica sursă – 3 563,8 mii lei
- achiziții de valoare mică - constituie 9% din suma totală a achizițiilor, cantitatea lor a constituit 28 buc. la suma totală de 765 630,41 lei.

➤ **La destinație** toate achizițiile sunt împărțite condiționat după cum urmează:

- Pentru necesitățile proprii ale întreprinderii - au fost efectuate achiziții mici în sumă totală de 160,4 mii lei, sau aproape 2% din totalul achizițiilor, dintre care cea mai mare a fost de 84,3 mii lei - plata serviciilor DSE pentru întreținerea spațiilor de birouri ale ÎM DCC CU de pe str. Păcii 38 și serviciile comunale pe anul 2024 conform contractului pe termen lung;
- Pentru serviciul public ”Iluminat stradal” au fost efectuate achiziții mici în sumă de 8 169,1 mii lei sau 98% din costul total al achizițiilor.

În luna decembrie 2024 Întreprinderea a introdus modificări în planul de achiziții aprobat. Modificările au fost examinate la ședința Consiliului de administrație din 23.12.2024, aprobate de către președinte și publicate la pagina oficială a primăriei m.Bălți.

Compania întocmește în mod regulat rapoarte privind achizițiile publice:

- trimestrial raportul de achiziții cu valoare mică cu publicarea lui pe site-ul mtender ,
- raportul anual se examinează la ședința Consiliului de administrație și se transmite fondatorului spre examinare.

5.3. Lucru cu personal și remunerarea muncii

Schema de personal a întreprinderii a fost elaborată pe baza calculării salariului lunar oficial (care a rămas la nivelul anului precedent, cu excepția salariului personalului de curățenie) în conformitate cu Legea nr. 847 din 14.02.2002 „Privind salarizarea”, HG RM nr. 743 din 11.06.2002 „Privind salarizarea angajaților întreprinderilor autonome” și HG RM nr. 985 din 06.12.2023 „Privind stabilirea salariului minim pe țară pentru anul 2024” și aprobată la ședința consiliului de administrație din 23.01.2023.

➤ Statul de personal al întreprinderii în 2024 a fost format din 12 persoane, dintre care 11 sunt angajați:

- administrator, de asemenea, manager certificat EUREM în eficiență energetică în diverse domenii,
- contabil șef
- 6 specialiști în construcții cu înaltă calificare, certificați, responsabili de supravegherea tehnică, cu certificatele și sigiliile personale corespunzătoare; Șeful departamentului de producție și tehnic, pe lângă faptul că este responsabil pentru supravegherea tehnică, este și specialist în domeniul pregătirii documentației de proiectare,
- 1 inginer iluminat stradal,
- 1 economist - șef al departamentului de planificare financiară și economică a achizițiilor publice, care este un specialist înalt calificat în domeniul achizițiilor publice de lucrări și servicii, și care combină și activitatea departamentului de resurse umane
- 1 secretar-referent
- 1 unitate de personal de serviciu junior (dereticătoare)

➤ Organigrama întreprinderii presupune 2 departamente în structura acesteia:

- departamentul tehnic de producție
- Departamentul de planificare financiară și economică și achiziții publice

➤ Salariul mediu lunar pentru anul 2024 a fost de 8410,6 lei, și a crescut față de raportul pentru anul 2023 cu 24,7% sau 1665,2 lei.

Nivelul mediu lunar al salariului la întreprindere este aproape la jumătate din media pe economie din republică (16.600 lei) cu 49,3%.

Productivitatea muncii per angajat în anul 2024 a fost de 183,1 mii lei. Comparativ cu raportul din 2023, acest indicator a crescut cu 31%.

Reducerea salariilor se datorează scăderii veniturilor din exploatare și reducerii programului de lucru cu 32 de ore pe lună. Necătfînd la toate dificultățile, compania nu a permis formarea de datorii pe salarii, impozite și taxe.

➤ Specialiștii responsabili de supravegherea tehnică sunt trimiși periodic (o dată la 5 ani) pentru instruire și recertificare. În anul 2024, angajații ÎM DCC CU pentru supraveghere tehnică au desfășurat activități certificate în următoarele domenii:

- lucrări generale de construcții – 2 specialiști
- instalații și rețele electrice exterioare – 1 specialist
- drumuri și poduri – 1 specialist.

Contabilul-șef își ridică calificarea în mod regulat la diverse seminarii, atât gratuite, cât și plătite.

Specialistul în achiziții publice își ridică calificarea în mod regulat calificările la diverse seminarii organizate de Agenția de Achiziții Publice, Camera de Comerț și Industrie, Banca Mondială și diverse organizații publice neguvernamentale.

6. Activitatea financiar-economică

Principala sursă de venit este prestarea serviciilor de inginerie și consultanță în construcții, inclusiv controlul calității construcțiilor, pe obiecte capitale de construcții și reparații, în baza acordului de delegare nr. 1 din 26 iulie 2019, care a expirat la 26 iulie 2024.

Totodată, în 2024, Investitorul (Primăria Municipiului Bălți), neavând specialiștii corespunzători, a încheiat contracte separate cu întreprinderi doar pentru a asigura executarea corectă a lucrărilor de construcție (supraveghere tehnică). Însă, întreprinderea a oferit servicii de consultanță și la etapa de pre-investiție, înainte de irealizarea proiectului – de la obținerea datelor inițiale pentru proiectare până la determinarea antreprenorului, inclusiv pregătirea unui pachet de documente pentru inițierea procedurii de achiziție publică. În acest caz, întreprinderea a furnizat servicii de producție care au fost efectuate fără plată.

În plus, întreprinderea a suportat cheltuielile de producție ale antreprenorului general pentru serviciul public „Iluminat stradal” (lucrările de întreținere sunt efectuate de antreprenori (SRL „NetSistem”, SA „RED-Nord”, etc.) în sumă de 238.700,8 lei. Totodată, cu excepția plății pentru munca inginerului de iluminat din bugetul municipal, cheltuieli reale ale întreprinderii nu au fost rambursate, adică peste 70 de mii de lei.

În același timp, există un document de reglementare în vigoare CP L.01.01-2012, în care se recomandă ca cheltuielile antreprenorului general să fie determinate ca procent din costul de deviz al lucrărilor efectuate, în conformitate cu structura acestor cheltuieli. Astfel, întreprinderea a pierdut venit în sumă de 238 700,8 lei.

6.1. Venituri

Informații privind categoriile semnificative de venit

Nr. crt.	Venituri	Suma, lei
1.	Venituri din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor	1 248 283
2.	Venituri din ieșirea altor active circulante	0
3.	Venituri financiare	154 316
	-inclusiv venituri aferente diferențelor de curs valutar	852
4.	Venituri ce țin de imobilizări corporale pe termen lung	1 363 535
5.	Alte venituri din activitatea operațională	18 200
	Total venituri	2 784 334

În total veniturile întreprinderii pentru a. 2024 au constituit 2 784 334 lei, ceea ce este mai puțin decât pentru a. 2023 cu 1 743 745 lei sau cu 61,5%. Rata de scădere a veniturilor a constituit 62,6%.

Structura veniturilor întreprinderii:

№ п/п	Venituri	Suma, lei		Abateri	
		a.2023	a.2024	Suma	%
1.	Venituri din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor	1 142 679	1 248 283	105 604,0	9,2
2.	Venituri din ieșirea altor active circulante	37 552	18 200	- 19 352,0	-51,5

3.	Venituri financiare	156 327	154 316	- 2 011,0	-1,3
4.	Venituri ce țin de imobilizări corporale pe termen lung (amortizarea iluminatului stradal)	3 191 521	1 363 535	- 1 827 986,0	-57,3
	Total:	4 528 079	2 784 334	- 1 743 745,0	61,5

Modificările în structura veniturilor se datorează următoarelor:

- veniturile din activitățile de bază (prestarea serviciilor beneficiarului, inclusiv controlul asupra calității în construcții) s-au majorat cu 105 604 lei sau cu 9,2%,
- venituri din ieșirea altor active circulante s-au micșorat cu 19 352 lei (a fost realizat rebut metalic din partea ridicată «echipament spre instalare»)
- Venituri financiare s-au micșorat cu 2 011 lei - diferențe pozitive de curs valutar
- S-au micșorat cu 1 827 986 lei sau cu 57,3% veniturile legate de active pe termen lung pentru iluminat stradal din cauza calculării amortizării.

După cum se vede din datele de mai sus, veniturile din activitățile de bază ale întreprinderii (servicii de inginerie și consultanță în construcții) au crescut cu 9,2% față de anul trecut. Cu toate acestea, serviciul public „Iluminat stradal”, care reprezintă aproape 50% din veniturile totale, are un impact negativ decisiv asupra reducerii veniturilor întreprinderii. Ca urmare, rata de scădere a veniturilor a constituit 62,6%.

În același timp, întreprinderea nu a primit venituri:

- În ceea ce privește activitatea de bază, veniturile primite mai puțin decât se cuvine au constituit 192.992,10 lei, sau cu 0,7% mai puțin față de Acordul de delegare, termenul cărui a expirat la 25 iulie 2024, în care plata serviciilor întreprinderii constituie 3,5% din costul lucrărilor capitale efectuate. De fapt, compania a primit 2,8% din costul lucrărilor executate în loc de 3,5% conform contractului.

După cum s-a menționat anterior, activitatea de inginerie și consultanță a întreprinderii este îndeplinirea obligațiilor investitorului de a respecta actele legislative și standardele tehnice de construcție pe toată perioada de realizare a investițiilor/cheltuielilor de capital - de la primirea datelor inițiale pentru proiectare până la recepția finală și punerea în exploatare a obiectului.

Întrucât Investitor (primăria m.Bălți) nu dispune de specialiști corespunzători, au fost încheiate contracte separate cu întreprinderi pentru a asigura executarea corectă a lucrărilor de construcție (supraveghere tehnică). Însă întreprinderea a prestat servicii de consultanță și la etapa de pre-investiție înainte de realizarea proiectului – de la obținerea datelor inițiale pentru proiectare până la determinarea organizației antreprenore, inclusiv pregătirea pachetului de documente pentru inițierea procedurii de achiziție publică. În acest caz, există servicii de producție ale întreprinderii care au fost efectuate fără plată.

- Pentru serviciul public „Iluminat stradal” - veniturile primite mai puțin decât se cuvine au constituit 238700,8 lei, care nu sunt acoperite prin granturi din bugetul municipal. Totodată, întreprinderea este antreprenor general pentru organizațiile care prestează servicii/lucrări de întreținere și deservire a iluminatului stradal din oraș (SRL „NetSistem”, SA „RED-Nord”, etc.)

6.2. Cheltuieli

În general, cheltuielile Întreprinderii pe 31.12.2-24 au constituit 2 902 826 lei. Față de anul 2023 reducerea cheltuielilor a constituit 2 162 170 lei sau 42,8%. Rata de scădere a cheltuielilor a constituit 75%.

Informația generalizată privind categoriile semnificative de cheltuieli

№ п/п	Cheltuieli	Descifrare	Suma, lei		Abateri	
			a.2023	a.2024	suma	% %
1.	Valoarea contabilă a serviciilor prestate	Salariu si asigurari sociale pentru ingineri de supraveghere tehnica	452 528	484 879	32 351	7,1
2.	Cheltuieli administrative	Cheltuieli administrative	2 048 312	1 646 418	- 401 894	-19,6
	inclusiv:	inclusiv:				
	- salariu	- salariu	805 254	720 964	- 84 290	-10,5
	- asiguraree socială	- asigurare socială	193 261	172 759	- 20 502	-10,6
	- amortizarea mijloacelor fixe	Amortizarea echipamentului pentru iluminat stradal	876 926	594 784	- 282 142	- 32,2
	- servicii comunale	Energia termică, energia electrică, apă, comunicare	92 811	97 014	- 4 203	4,5
	- altele	Periodice, birotică, software , combustibil, impozite	80 060	60 897	- 19 163	- 23,9
3.	Valoarea contabilă și cheltuieli din ieșirea altor active circulante	Valoarea contabilă și cheltuieli din ieșirea altor active circulante	231 432	418	- 231 014	-99,8
4.	Alte cheltuieli din activitatea operațională	Cheltuieli pentru întreținerea câinilor	3 797	590	- 3 207	-84,5
5.	Cheltuieli ce țin de imobilizări corporale pe termen lung	Amortizarea construcțiilor nefinalizate, transferată în OMD (corpuri de iluminat)	2 327 157	768 751	- 1 558 406	-67,0
6	Cheltuieli financiare	Diferența valutară negativă	10 152	1 770	- 8 382	-82,6
	TOTAL:		5 073 378	2 902 826	- 2 162 170	-42,8

Din tabelul sus indicat se vede că reducerea semnificativă a tuturor cheltuielilor s-a produs la cheltuielile legate de amortizarea echipamentului pentru iluminat stradal în sumă de 1 558 406 lei, cota lor lor în abaterea finală de la nivelul din 2023 este de 72%. De asemenea, reducerea cheltuielilor totale a fost influențată de cheltuieli legate direct de principalele activități ale întreprinderii: cheltuieli administrative – cota în abaterea finală constituie 19% și cheltuieli din ieșirea altor active circulante – cota în abaterea finală constituie 10,7%.

Informațiile privind cheltuielile pentru activitățile de bază, grupate pe elemente, sunt prezentate în tabelul următor:

Nr. d/o	Indicatori	Suma, lei		Abateri	
		2023	2024	suma	% %

1.	Cheltuieli materiale	346 142	106 176	- 239 966	- 69,33
	Cheltuieli pentru personal	1 450 543	1 378 602	- 71 941	- 4,96
	inclusiv:				
	- salariu	1 170 805	1 112 163	- 58 642	- 5,01
2.	- asigurarea socială	279 738	266 439	- 13 299	- 4,75
3.	Cheltuieli legate de amortizare	864 364	594 784	- 269 580	- 31,19
4.	Servicii primite	50 728	30 139	- 20 589	- 40,59
5.	Alte cheltuieli	24 292	21 596	- 2 696	- 11,10
	TOTAL	2 736 069	2 131 297	- 604 772	- 22,10

În rezultatul optimizării cheltuielilor Întreprinderii pentru activitatea de bază s-au redus în total cu 604 772 lei sau cu 22,1 % față de anul precedent:

- Cheltuieli materiale s-au redus cu 239 966 lei sau cu 69,3 % din cauza reducerii mai mici a „utilajelor pentru instalare” - în sumă de 21.266 lei (utilajul a fost predat pentru fier vechi, cu toate că valoarea contabilă a acestui echipament este semnificativ mai mare decât prețul fierului vechi). Cota lor în cheltuieli generale a constituit doar 5%, iar cota în abaterea finală de la nivelul din 2023 este de 40% ;

- cheltuieli pentru personal au scăzut cu 71 941 lei sau cu 4,96% . Reducerea acestei categorii de cheltuieli se datorează concedierii unui mecanic de la baza de producție, concediului medical îndelungat al inginerului supraveghere tehnică, reducerii plății pentru vechime în muncă a administratorului prin decizia Consiliului de Administrație al întreprinderii. Cota lor în cheltuieli generale a constituit 65%, iar cota în abaterea finală de la nivelul din 2023 constituie 11,8%;

- s-au micșorat cheltuieli pentru amortizarea mijloacelor fixe cu 269 580 lei sau cu 31,2 % în legătură cu amortizarea integrală a unor mijloacelor fixe. Cota lor în cheltuieli generale a constituit aproape 28%, iar cota în abaterea finală de la nivelul din 2023 constituie 44,5%;

- s-au micșorat cheltuieli pentru servicii primite cu 20 589 lei sau cu 40,6 %, din cauza micșorării tarifului pentru serviciile comunale (energia termică și electrică), precum și s-au micșorat cheltuieli pentru deservirea programului SEGD din cauza rezilierii contractului. Cota lor în cheltuieli generale este nesemnificativă;

- s-au micșorat alte cheltuieli cu 2 696 lei sau cu 11,1 %, cota cărora în cheltuieli generale este destul de nesemnificativă.

O cotă semnificativă a cheltuielilor întreprinderii constituie cheltuieli de regie legate de serviciul public ”Iluminat stradal”, care nu sunt acoperite prin granturi din bugetul municipal, la suma 238700,8 lei. Totodată este antreprenor general pentru organizațiile care prestează servicii/lucrări de întreținere și deservire a iluminatului stradal din oraș (SRL „NetSistem”, SA „RED-Nord”, etc.)

Cheltuieli de regie reprezintă totalitatea consumurilor legate de crearea condițiilor pentru execuția construcțiilor, organizarea, administrarea și deservirea acestora.

6.3. Rezultatul activității financiar-economice a întreprinderii

Conform rezultatelor activității pentru a. 2024 întreprinderea a suportat pierderi în suma de 118 492 lei, care s-au format în rezultatul :

- 1) cheltuieli în sumă de 25,4 mii lei pentru întreținerea bazei de producție, care nu a participat în procesul de producție a întreprinderii: salariu cu contribuții obligatorii la angajați (1 persoană) în sumă de 24,9 mii lei, hrană pentru câini în sumă de 0,5 mii lei;
- 2) venituri obținute mai puțin decât se cuvine în sumă de 192.992,1 lei pentru activitatea principală (prestarea serviciilor de inginerie și consultanță, inclusiv supraveghere tehnică) în raport cu Acordul de delegare, al cărui termen a expirat la 25 iulie 2024. Totodată, Întreprinderea a prestat o gamă completă de servicii ale „Beneficiarului”, delegate de Primăria municipiului Bălți, - de la colectarea datelor inițiale până la punerea în funcțiune a obiectelor, inclusiv pregătirea caietelor de sarcini pentru petrecerea procedurilor de achiziție pentru proiectare, lucrări de construcție și montaj, precum și alte obligații ale investitorului în conformitate cu articolele 104, 127, 127, 91 181 din Codul Urbanismului și construcțiilor al Republicii Moldova.
- 3) cheltuieli efective ale Întreprinderii în sumă de 238700,8 lei pentru exploatarea efectivă, întreținerea și deservirea tehnică a Iluminatului stradal, care nu sunt acoperite de la bugetul municipal. Aceasta include pregătirea caietului de sarcini pentru petrecerea licitațiilor publice, evaluarea ofertelor, încheierea contractului, utilizarea echipamentelor și materialelor de birou, cheltuieli pentru combustibil pentru monitorizarea lucrărilor de întreținere, acceptarea/înregistrarea cererilor și reclamațiilor, întocmirea rapoartelor etc., la care participă 4 specialiști ÎM DCC CU (cu excepția inginerului de iluminat, al cărui salariu este rambursat din buget).

Analiza comparativă a activității financiar-economice este prezentată în tabelul:

Nr.d/o	Profit	Suma, lei		Abateri	
		a.2023	a.2024	sumă	%%
1.	Profit brut	690 151	763 404	73 253	10,6
	Alte venituri de la activitatea operațională	37 552	18 200	- 19 352	-51,5
	Cheltuieli administrative	2 048 312	1 646 418	- 401 894	-19,6
	Alte cheltuieli operaționale	235 229	1 008	- 234 221	-99,6
2.	Profit (pierdere) de la activitatea operațională	- 1 555 838	- 865 822	690 016	-44,4
3.	Profit financiar	156 327	154 316	- 2 011	-1,3
4.	Profit (pierdere) până la impozitare	- 545 299	- 118 492	426 807	-78,3
5.	Cheltuieli pe impozitul pe venit	-	-	-	
6.	Profit net (pierdere netă)	- 545 299	- 118 492	426 807	21,7

Analiza prezentată arată dinamica pozitivă a activității financiar-economice a întreprinderii.

Astfel, comparativ cu anul trecut, pierderile au scăzut de 4,6 ori, ceea ce a constituit suma de 426,8 mii lei. Impactul negativ decisiv asupra rezultatului financiar l-au exercitat cheltuielile legate de amortizarea imobilizărilor pe termen lung transferate Întreprinderii de către Fondator, în sumă de 594.784 lei, care sunt incluse în cheltuielile administrative. În același timp, rata de scădere a cheltuielilor (75%) cu 12,4% depășește rata de scădere a veniturilor (62,6%), adică cheltuielile scad mai rapid decât veniturile cu 12,4%.

În baza Deciziei Consiliului municipiului Bălți nr.6/22 din 12.11.2024, Întreprinderea a acoperit o parte din pierderile anului 2023 din contul rezervelor formate anterior în sumă totală de 348.575 lei:

- 202 079,12 lei - este acoperită din contul rezervei de reevaluate a mijloacelor fixe
- 146 495,85 lei - este acoperită din contul rezervei pentru acoperirea cheltuielilor viitoare de plată concediului de odihnă în conformitate cu explicațiile Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr.16-04/752 din 11.11.2016.

6.4. Indicatori financiari și economici

Nr. d/o	Indicatori		Conținut economic
1.	Cota imobilizărilor pe termen lung (coeficient de imobilizare)	0,95	Valoarea normativă este de la 0,5 și mai sus. Adică, gradul de lichiditate al activelor este destul de ridicat și, astfel, există posibilitate de a îndeplini datoriile curente în viitor
2.	Cota activelor circulante	0,05	Valoarea normativă este de la 0,5 și mai sus. Indicatorul este sub normă, adică activele curente nu sunt lichide) și nu pot servi drept garanție în ceea ce privește decontările datoriilor pe termen scurt.
3.	Cota creanțelor în valoarea totală a activelor	0,03	Valoarea indicatorului este nesemnificativă, ceea ce indică cota nesemnificativă a datoriilor în active, adică nu duce la riscul de întârziere a primirii mijloacelor bănești
4.	Cota creanțelor curente în valoarea activelor circulante	0,4	Valoarea scăzută a indicatorului indică o cotă nesemnificativă a datoriilor în activele circulante, adică nu duce la riscul de întârziere a primirii mijloacelor bănești
5.	Nivelul de stabilitatea financiară	0,97	Valoarea indicatorului este cât mai aproape de 1. Adică poziția întreprinderii este aproape stabilă, deoarece cota surselor de finanțare pe termen lung este mult mai mare decât a celor pe termen scurt.
6.	Cota datoriilor curente	0,08	Indicatorul caracterizează dependența întreprinderii de existența datoriilor pe termen scurt și influența lor asupra stabilității financiare a companiei
7.	Cota datoriilor totale sau nivel de datorii (coeficientul atragerii mijloacelor de împrumut)	0,35	Indicatorul caracterizează dependența scăzută a întreprinderii de mijloacele împrumutate.
8.	Coeficientul solvabilității totale	2,84	Indică că întreprinderea este în stare să-și acopere toate datoriile (pe termen scurt și pe termen lung) cu toate activele sale
9.	Rentabilitatea veniturilor din vânzări	9,73	Coeficientul ridicat al rentabilității vânzărilor înseamnă că compania își controlează cu succes cheltuielile.
10.	Nivelul total de acoperire a capitalului propriu (cota pârghiei financiare)	1,54	Indică că activele întreprinderii sunt finanțate într-o măsură mai mare din contul mijloacelor de împrumut
11.	Coeficientul raportului mijloacelor de împrumut și celor proprii	0,6	Indică predominarea mijloacelor de împrumut asupra celor proprii
12.	Coeficient de autonomie financiară (coeficient de autonomie)	0,65	Coeficientul arată cota activelor organizației, care sunt asigurate cu mijloacele proprii
13.	Capitalul circulant net	1,58	Arată o parte din resurse ale întreprinderii, care este formată din contul capitalului propriu și datoriilor pe termen lung

14.	Lichiditatea curentă	1,58	Coeficientul indică lipsa stabilității financiare a întreprinderii
15.	Rentabilitatea activelor (rentabilitatea economică)	0,09	Coeficientul caracterizează utilizarea ineficientă a tuturor activelor întreprinderii
16.	Coeficientul lichidității totale	0,13	Coeficientul lichidității totale – caracterizează solvabilitatea organizației, capacitatea de a rambursa obligațiile curente. Oferă o evaluare generală a lichidității activelor, arătând câți lei din activele curente ale întreprinderii pentru un leu de datorii curente.
17.	Coeficientul lichidității absolute	0,52	Reflectă o solvabilitate destul de mare a întreprinderii la momentul actual (norma este mai mare de 0,2)
18.	Coeficientul asigurării cu mijloacele proprii	1,54	Caracterizează existența mijloacelor circulante proprii necesare pentru stabilitatea financiară. Normativul nu mai puțin de 10%

Analiza coeficientelor indică la utilizarea ineficientă a activelor existente de către întreprindere, întrucât activele din bilanțul întreprinderii nu participă la activitatea directă a întreprinderii (rentabilitatea economică), indicatorul mare a pârghiei financiare este condiționat de prezența unor datorii ale Primăriei mun.Bălți pentru iluminatul stradal. În același timp, valorile majorității celorlalți indicatori cheie se încadrează în limite acceptabile și arată gradul de independență al întreprinderii față de sursele de finanțare împrumutate, precum și o solvabilitate destul de mare și capacitatea de a-și acoperi obligațiile (pe termen scurt și lung) cu toate activele.

Rezumat

După cum se vede din raportul dat, activitatea financiar-economică a întreprinderii depinde direct de volumul cheltuielilor capitale cât în bugetul municipiului, atât și la alți investitori.

Managementul strategic al dezvoltării ÎM DCC CU este: majorarea volumului serviciilor și prestarea serviciilor suplimentare prin participarea la diferite licitații și concursuri, ridicarea calificării și extinderea activităților celor responsabili de supravegherea tehnică în diverse domenii ale construcțiilor. Mai mult, în ultimul an, specialiștii în supraveghere tehnică atestați de la ÎM DCC CU au supravegheat construcția/repararea a 39 de obiecte și au cheltuit investiții capitale în valoare totală de 63 milioane 918 mii 260 lei. În medie, au fost 8 obiecte per iresponsabil tehnic, costul mediu al obiectului fiind de 1.597.956 lei.

Există posibilitatea și se vor lua măsuri pentru a amortiza pierderile folosind rezervele acumulate.

Puncte slabe ale întreprinderii: resurse financiare limitate, dependența de capacitățile financiare ale potențialilor investitori.

Principalele amenințări ale mediului extern pentru ÎM DCC CU m.Balti sunt concurența sporită pe piață a responsabililor tehnici, reducerea cheltuielilor de capital la investitori potențiali.

Administratorul ÎM DCC CU

Bragari L.

